

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література)
першого рівня вищої освіти
спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка,
підготовлену кафедрою української мови і літератури
для реалізації в Сумському державному педагогічному університеті
імені А. С. Макаренка

У сучасних умовах інноваційного розвитку українського суспільства особливого значення набуває проблема якісної підготовки майбутніх учителів української мови і літератури у зв'язку з їхньою багатофункціональною діяльністю, участю у розвитку освіти, науки, виробництва, духовного життя суспільства. Подальшого вдосконалення вимагає не тільки формування професійних якостей майбутніх учителів, а й виховання у душі поєднання національних та загальнолюдських цінностей, активної громадянської позиції.

Рецензована освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література) відповідає вимогам сучасного суспільства щодо підготовки вчителів української мови і літератури. ОПП Середня освіта (Українська мова і література) розроблена проектною групою працівників кафедри української мови і літератури після консультацій із науковцями, потенційними роботодавцями, стейкхолдерами, які підтвердили потребу регіону в підготовці фахівців цієї спеціальності. Освітньо-професійна програма регламентує цілі, очікувані результати, зміст, умови та технології реалізації освітнього процесу, оцінку якості підготовки випускника за спеціальністю.

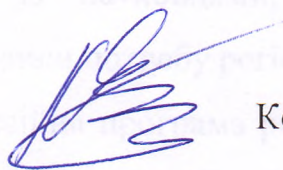
Освітньо-професійна програма складена логічно. У ній визначені мета освітньої програми, її характеристика, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічна мобільність. Окреслені в ОПП програмні компетентності, а саме інтегральна компетентність, загальні та професійні компетентності, корелюються із програмними результатами навчання і забезпечують здатність випускника комплексно вирішувати

складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання й професійної діяльності шляхом застосування теорій та методів відповідних наук.

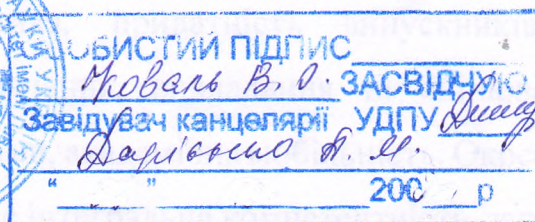
Перелік і обсяг обов'язкових компонентів освітньої програми, послідовність їх вивчення відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014. Середня освіта (Українська мова і література) й сприяють набуттю майбутніми випускниками професійних компетентностей учителів-філологів, необхідних для вирішення сучасних викликів у сфері освіти і виховання. Компоненти освітньої програми, спрямовані на здобуття практичних умінь та навичок, представлені в достатньому обсязі як із погляду набуття досвіду індивідуальної, так і командної роботи.

Отже, запропонована освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література) першого рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка відповідає сучасним уявленням про зміст і технологію підготовки фахівців у галузі освіти і заслуговує практичного впровадження в навчально-виховний процес.

Рецензент,
доктор педагогічних наук, професор,
декан факультету української філології
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини

Коваль В.О.

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література)
першого рівня вищої освіти
спеціальності
014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітня система в Україні вимагає якісно нового підходу до організації процесу навчання, що уможливить підготовку всебічно розвинених, із креативним мисленням фахівців зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка. Здобуття першого рівня вищої освіти – це тривалий і складний процес, метою якого є готовність студентів до виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.

Представлена Сумським державним педагогічним університетом імені А. С. Макаренка освітньо-професійна програма 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка створена з урахуванням Закону України «Про вищу освіту» до розробки Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності для підготовки бакалавра освіти. Програма ґрунтується на сучасних наукових знаннях про цілі й цінності педагогічної освіти та методики навчання мови і літератури в навчальних закладах, про традиційні та інноваційні підходи до вирішення проблем педагогічної освіти. Успішне завершення програми передбачає здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань і вмінь, здатності вирішувати типові професійні завдання в галузі освіти та суміжних спеціальностей й отримання кваліфікації: Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література). Вчитель української мови і літератури базової школи.

Рецензована освітньо-професійна програма розроблена з урахуванням динамічних процесів в освітній галузі та у філології в цілому, має логічну й послідовну структуру, що дозволяє простежити поетапний процес підготовки

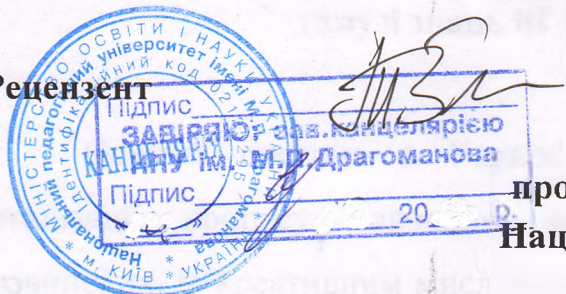
бакалаврів зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література). В освітньо-професійній програмі зазначено основну інформацію, мету, зміст, компетентності, програмні результати навчання, викладання та оцінювання, ресурсне забезпечення, академічна мобільність. Подано відомості про атестацію здобувачів вищої освіти, що проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з української мови і літератури, методики їх навчання та психолого-педагогічних дисциплін. Програмні компетентності (інтегральна компетентність, загальні компетентності, предметні компетентності спеціальності), програмні результати (знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність) описані повно й переконливо, що сприятиме ефективності навчання та самонавчання здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література). Перелік компонентів освітньо-професійної програми – цикл загальної підготовки, цикл професійної підготовки з вибітковими компонентами – логічно вибудовані та разом із практичною підготовкою здобувачів та підсумковою атестацією складають цілісну структуру, необхідну для якісної підготовки конкурентоспроможного фахівця в галузі середньої освіти (українська мова і література), здатного використовувати отримані поглиблені знання, уміння та сформовані загальнокультурні і професійні компетентності, самостійно вирішувати завдання своєї професійної діяльності, вміти обґрунтовано обирати шляхи вирішення професійних завдань, науково аргументувати захищати власну точку зору.

Важливою характеристикою освітньо-професійної програми є міждисциплінарність та студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, кейс-технології, індивідуально-творчий та праксіологічний підходи, що відповідає новітнім запитам сучасної вищої освіти.

Розроблена кафедрою української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С.Макаренка освітньо-

професійна програма спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка вповні відповідає чинним вимогам і рекомендована для впровадження у навчальний процес підготовки бакалаврів.

Рецензент

**Бикова Тетяна Валеріївна –
доктор філологічних наук, доцент,
професор кафедри української літератури
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова**

Рецензія
на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література)
першого рівня вищої освіти

Освітньо-професійну програму (ОПП) для підготовки фахівців першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) розробила робоча група викладачів факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка, зокрема, завідувач кафедри української мови і літератури проф. О.М. Семенов, доц. Н. І. Кириленко, доц. В.В. Герман і доц. О.М. Рудь, а також Гончаренко С.О., учитель української мови і літератури КУ Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів № 15 імені Д. Турбіна; Корнієнко А.О., студентка факультету іноземної та слов'янської філології.

ОПП базується на положеннях Закону України «Про вищу освіту», зокрема статтях, які визначають сутність освітньо-професійної програми, особливості першого (бакалаврського) рівня, компетентнісний підхід до організації навчання; враховує вимоги Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України № 1341 від 23 листопада 2011 року.

Мета програми – підготувати компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі середньої освіти (українська мова і література), здатного забезпечити ефективну діяльність закладу освіти, де цілеспрямовано виховується й розвивається особистість; сформувати у студентів поглиблений інтерес до певних галузей середньої освіти для подальшого навчання, мовні, мовленнєві та соціокультурні компетентності, які мають стати основою для здобуття кваліфікації учителя української мови і літератури з урахуванням майбутніх професійних потреб.

ОПП, розрахована на термін навчання на 4 академічних роки (3 роки 10 місяців), передбачає: здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань і вмінь, здатності вирішувати типові професійні завдання в галузі освіти та суміжних спеціальностей; успішне проходження виробничої педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти; успішне складання комплексного кваліфікаційного екзамену з української мови і літератури, методики їх навчання та психолого-педагогічних дисциплін; формування загальних та фахових компетентностей майбутніх учителів української мови і літератури основної (базової) середньої школи, використання інформаційних технологій, уміння працювати з педагогічною, філологічною інформацією та співпрацювати в педагогічному колективі, що зумовлює визначену зайнятість та можливість подальшої освіти, кар'єрного зростання.

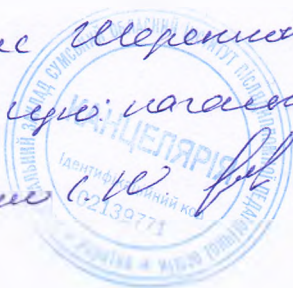
ОПП містить ґрунтовний опис предметної галузі (об'єкт вивчення, мета навчання, методи, методики й технології тощо), придатностей випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмних компетенцій (інтегральної, загальних, фахових), програмних результатів навчання тощо. Структурно-логічна схема демонструє логіку навчання за програмою.

Вважаємо, що розроблена освітньо-професійна програма відповідає сучасним вимогам до освітніх програм. Її реалізація дозволить якісно підготувати фахівця другого рівня вищої освіти за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література).

Методист з української мови і літератури
навчально-методичного відділу координації
освітньої діяльності та професійного розвитку
Комунального закладу
Сумський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти

Л. М. Шерстюк

Лідило Валерій Іванович
заступник начальника
Відділу

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЕБЕДИНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ імені А.С. МАКАРЕНКА»

вул. Тараса Шевченка, 73, м. Леbedин, Сумська область, 42200, тел./факс: 3-86-42, тел. 2-16-84
E-mail: lebped73@gmail.com Код ЄДРПОУ 02137826

На № _____ від _____

РЕЦЕНЗІЯ

про освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література)
першого рівня вищої освіти
спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка,
підготовлену кафедрою української мови і літератури
для реалізації в Сумському державному педагогічному університеті
імені А. С. Макаренка

Освітньо-професійну програму для підготовки фахівців першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) розробила робоча група викладачів факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка, зокрема, завідувач кафедри української мови і літератури проф. О.М. Семенов, доц. Н. І. Кириленко, доц. В.В. Герман і доц. О.М. Рудь, а також Гончаренко С. О. – учитель української мови і літератури КУ Сумська ЗОШ 15 імені Д. Турбіна; Корнієнко А. О. – студентка факультету іноземної та слов'янської філології.

Освітньо-професійну програму розроблено відповідно до положень Закону України «Про вищу освіту», що визначають сутність ОПП, особливості першого (бакалаврського) рівня, компетентнісний підхід до організації навчання. ОПП враховує вимоги Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України № 1341 від 23 листопада 2011 року.

Уважаємо, що запропонована освітньо-професійна програма засвідчує позитивну динаміку наповнення навчального процесу порівняно з ОПП 2017. Це пов'язано насамперед з тим фактом, що в навчальному плані 2020 р. удвічі збільшено кількість кредитів на вивчення дисципліни «Інформаційно-комунікативні технології», уведено курс «Основи наукових досліджень» (3 кредити); до циклу професійної підготовки уведено 3 кредити на вивчення курсу «Українська діалектологія»; натомість виведено дисципліну «Виразне читання». У рецензованій освітньо-професійній програмі уточнено назви практик: «Навчальна педагогічна практика в середній школі», «Навчальна педагогічна практика в закладах позашкільної освіти», «Виробнича педагогічна практика з української мови і літератури».

На нашу думку, зміни, що відбулися в освітньо-професійній програмі, є своєчасними і якнайкраще відповідають меті, заявленій в програмі, – підготувати компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі середньої освіти (українська мова і література), здатного забезпечити ефективну діяльність загальноосвітнього закладу, де цілеспрямовано виховується й розвивається особистість; сформувати у студентів поглиблений інтерес до певних галузей середньої освіти для подальшого навчання, мовні, мовленнєві та соціокультурні компетентності, які мають стати основою для здобуття кваліфікації учителя української мови і літератури з урахуванням майбутніх професійних потреб.

Рецензовану освітньо-професійну програму заплановано на термін навчання на 4 академічних роки (3 роки 10 місяців) й зорієнтовано на здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань і вмінь. ОПП містить ґрунтовний опис предметної області (об'єкт вивчення, мета навчання, методи, методики й технології тощо), придатностей випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмних компетенцій (інтегральної, загальних, професійних), програмних результатів навчання тощо. Структурно-логічна схема демонструє логіку навчання за програмою.

Уважаємо, що розроблена освітньо-професійна програма відповідає сучасним вимогам, що висуваються до освітніх програм такого типу. Реалізація запропонованої програми дозволить якісно підготувати фахівця першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література).

Заступник директора з навчальної роботи,
викладач української мови та літератури
КЗ СОР «Лебединський педагогічний
фаховий коледж імені А. С. Макаренка»

О. М. Карпенко

УКРАЇНА

МИКОЛАЇВСЬКА СПЕЦІАЛІЗОВАНА С
I-III СТУПЕНІВ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
ЗЛОПІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Ідентифікаційний код 24021952

» _____ 20__ р.

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література)
першого рівня вищої освіти
спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література),
підготовлену для впровадження в Сумському державному педагогічному
університеті імені А. С. Макаренка**

Подана на рецензію Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література) першого рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. Програма базується на основних положеннях Закону України «Про вищу освіту», враховує принцип компетентності в організації навчання в закладі вищої освіти. Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої складової освітньо-професійної програми, є штатними співробітниками Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової та професійної активності.

Освітньо-професійна програма складена досить логічно. У ній окреслені: загальна інформація, мета, характеристика освітньої програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, програмні компетентності, що формуються в результаті засвоєння дисциплін. Визначені програмою інтегральна, загальні та професійні (фахові) компетентності, програмні результати навчання засвідчують високий рівень професійної підготовки випускників, забезпечують достатньо широке поле їх професійної діяльності та високу конкурентоспроможність на ринку праці.

Чітке формулювання мети освітньої програми забезпечує раціональний розподіл змісту освітньо-професійної програми за групами компонентів та циклами підготовки. Програма охоплює цикл загальної підготовки, цикл професійної підготовки (обов'язкові дисципліни, дисципліни вільного вибору, практична підготовка), підсумкову атестацію – комплексний кваліфікаційний екзамен з української мови і літератури, методики їх навчання, педагогіки і психології. Практична підготовка передбачає такі види практик: навчальна педагогічна практика в середній школі, навчальна педагогічна практика в закладах позашкільної освіти, фольклорна практика, діалектологічна практика, виробнича педагогічна практика з української

мови і літератури, які формують загальні та професійні компетентності здобувачів вищої освіти.

Структура дисциплін навчального плану як основної складової освітньо-професійної програми збалансована: дисципліни загальної підготовки належним чином корелюються з дисциплінами професійної підготовки. Запропоновані вибіркові дисципліни дозволяють поглибити мовно-літературні і методичну підготовку майбутніх учителів української мови і літератури.

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література) першого рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) відповідає сучасним вимогам до освітньо-професійних програм, а її реалізація дозволить якісно підготувати фахівця першого рівня вищої освіти за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література).

Учитель української мови і літератури,
учитель-методист,
Відмінник освіти України

В. І. Щербина

Директор

Л. М. Чечель